
Obsah

Kapitola I. – Pojišťovnictví a pojištění	13
1. Pojem pojišťovnictví a pojištění	13
1.1 Pojišťovnictví	13
1.2 Pojištění	14
1.3 Formy a druhy pojištění	16
2. Historický vývoj pojišťovnictví a pojištění	20
2.1 Počátky pojišťovnictví a pojištění až do roku 1918	20
2.2 Období od roku 1918 do roku 1945	24
2.3 Období od roku 1945 do roku 1990	26
2.4 Období od roku 1990 do současnosti	30
3. Pojišťovací právo a jeho prameny	35
3.1 Pojišťovací právo	35
3.2 Prameny pojišťovacího práva	37
3.3 Unijní právo	39
4. Pojistný trh, Česká asociace pojišťoven a Asociace českých pojišťovacích zprostředkovatelů a samostatných likvidátorů pojistných událostí	47
4.1 Pojistný trh a jeho vývoj od počátku 90. let do současnosti	47
4.2 Česká asociace pojišťoven	51
4.2.1 Členové ČAP	52
4.2.2 Poslání, úkoly a struktura ČAP	53
4.3 Asociace českých pojišťovacích zprostředkovatelů a samostatných likvidátorů pojistných událostí	55
Kapitola II. – Činnosti pojišťoven a zajišťoven	57
1. Obecné podmínky výkonu pojišťovací a zajišťovací činnosti	57
1.1 Podstata soukromého pojištění a zajištění	57
1.2 Soukromé pojištění a zajištění jako součást finančního trhu	60
1.3 Právní úprava pojišťovnictví	63
1.4 Jednotný evropský pas	66
1.5 Některé podmínky společné pro výkon pojišťovací a zajišťovací činnosti	69

2.	Vymezení pojišťovací a zajišťovací činnosti	80
2.1	Základní podmínky výkonu pojišťovací činnosti	82
2.2	Povolení k provozování pojišťovací činnosti tuzemskou pojišťovnou	84
2.3	Oddělené řízení činností v případě souběhu činnosti v životním a neživotním pojištění	89
2.4	Zřízení pobočky tuzemské pojišťovny na území jiného členského státu	90
2.5	Rozšíření činnosti tuzemské pojišťovny na území jiného členského státu na základě svobody dočasně poskytovat služby	91
2.6	Zřízení pobočky tuzemské pojišťovny na území třetího státu	92
2.7	Doplňkové pojištění v neživotním pojištění	93
2.8	Změny v činnosti tuzemské pojišťovny a změna osoby v jejím orgánu	94
2.9	Účast v tuzemské pojišťovně	94
2.10	Tuzemská pojišťovna ve skupině	97
2.11	Činnost pojišťovny z jiného členského státu na území ČR ...	102
2.12	Činnost pojišťovny z třetího státu na území ČR	106
3.	Základní podmínky výkonu zajišťovací činnosti	111
3.1	Základní charakteristika zajištění	111
3.2	Zajišťovací činnost a rozlišení zajišťoven	114
3.3	Povolení k provozování zajišťovací činnosti tuzemskou zajišťovnou	117
3.4	Změny v činnosti tuzemské zajišťovny	121
3.5	Účast v tuzemské zajišťovně	123
3.6	Tuzemská zajišťovna ve skupině	123
3.7	Činnost zajišťovny z jiného členského státu na území ČR ...	124
3.8	Činnost zajišťovny z třetího státu na území ČR	125
3.9	Provozování zajišťovací činnosti pojišťovnou	127
3.10	Zvláštní účelová osoba	128
4.	Technické rezervy pojišťoven a zajišťoven	129
4.1	Inverze výrobního cyklu	129
4.2	Oceňování aktiv a závazků	130
4.3	Technické rezervy	132
4.4	Základní pravidla pro výpočet technických rezerv	140
5.	Investování	144

6. Solventnost pojišťoven a zajišťoven	147
6.1 Kapitálové požadavky	148
6.2 Solventnostní kapitálový požadavek	151
6.3 Solventnostní kapitálový požadavek podle standardního vzorce	153
6.4 Solventnostní kapitálový požadavek prostřednictvím úplného nebo částečného interního modelu	154
6.5 Minimální kapitálový požadavek	155
6.6 Skupinový solventnostní kapitálový požadavek	157
7. Účetnictví a audit	165
7.1 Mimořádný audit	167
8. Informační povinnosti pojišťovny a zajišťovny	168
8.1 Zpráva o solventnosti a finanční situaci	168
8.2 Informace předávané ČNB	172
Kapitola III. – Dohled v pojišťovnictví	175
1. Obecné podmínky výkonu dohledu v pojišťovnictví	175
1.1 Charakteristika dohledu v pojišťovnictví a jeho vývoj po roce 1990	175
1.2 Podstata dohledu v pojišťovnictví	178
1.3 Předmět dohledu v pojišťovnictví	180
1.4 Dohled na místě a na dálku	181
1.5 Dohled nad činností pojišťovny nebo zajišťovny ve skupině ...	184
2. Opatření k nápravě při výkonu dohledu nad činností pojišťovny a zajišťovny	187
2.1 Výkon dohledu nad činností tuzemské pojišťovny a zajišťovny	187
2.2 Obecně k výkonu dohledu nad přeshraničním působením pojišťoven a zajišťoven	197
2.3 Výkon dohledu nad činností pojišťovny a zajišťovny z jiného členského státu	198
2.4 Výkon dohledu nad činností pojišťovny a zajišťovny z třetího státu	199
3. Přestupky v pojišťovnictví	200
4. Přeměna tuzemské pojišťovny nebo zajišťovny	203
5. Likvidace pojišťovny nebo zajišťovny	204
6. Povinnost mlčenlivosti při výkonu dohledu	205

Kapitola IV. – Zprostředkovatelská činnost v pojišťovnictví	207
1. Současná právní úprava zprostředkování v pojišťovnictví	207
1.1 Obecně k současné úpravě	207
1.2 Kategorizace pojišťovacích zprostředkovatelů	211
1.3 Samostatní likvidátoři pojistných událostí	217
1.4 Společné otázky	218
2. Zprostředkování v pojišťovnictví na základě směrnice IDD	227
2.1 Obecně k právní úpravě zprostředkování v pojišťovnictví na základě směrnice IDD	227
2.2 Regulované činnosti a výjimky z regulace	229
2.3 Základní pojmy	232
2.4 Podmínky činnosti distributorů pojištění a zajištění	236
2.5 Přeshraniční činnost	239
2.5.1 Volný pohyb služeb	239
2.5.2 Svoboda usazování	240
2.6 Požadavky na distribuční činnost v pojištění a zajištění	242
2.6.1 Požadavky na profesní a organizační způsobilost	242
2.6.2 Požadavky na ochranu zákazníků	246
2.7 Požadavky na činnost distributorů pojištění a zajištění	248
2.7.1 Obecné zásady	248
2.7.2 Obecné informace poskytované zprostředkovatelem pojištění nebo pojišťovnou	248
2.7.3 Sřet zájmů a transparentnost	249
2.7.4 Pravidla pro prodej pojistných produktů a poradenství	250
2.7.5 Výjimky z informační povinnosti a doložka flexibility	252
2.7.6 Podmínky poskytování informací	253
2.7.7 Zvláštní ustanovení pro vázaný a spojený prodej	255
2.7.8 Zvláštní požadavky na distribuci pojistných produktů s investiční složkou	255
2.8 Dohled nad distribucí pojištění a zajištění	261
2.8.1 Příslušné orgány	261
2.8.2 Spolupráce a výměna informací mezi příslušnými orgány členských států	262
2.8.3 Dohled nad činností distributorů pojištění a zajištění vykonávajících činnost v různých členských státech	262

2.8.4	Pravomoci týkající se vnitrostátních předpisů přijatých v obecném zájmu	265
2.8.5	Dohled nad produktem a požadavky na řízení produktu	266
2.9	Stížnosti a mimosoudní řešení sporů	266
2.10	Sankce a nápravná opatření	267
2.10.1	Uplatňování správních sankcí a nápravných opatření	268
2.10.2	Porušení právních předpisů ve vztahu k distribuci pojistných produktů s investiční složkou	269
2.10.3	Okolnosti zohledňované při ukládání sankcí a nápravných opatření	270
2.10.4	Informace o sankcích a nápravných opatřeních předkládané EIOPA	271
2.11	Přechodné období	271
2.12	Lhůta k provedení směrnice IDD	271
Kapitola V. – Pojistná smlouva		273
1.	Vznik, trvání a zánik pojištění	273
1.1	Základní principy a pojmy	273
1.1.1	Právní úprava a vymezení pojistné smlouvy	273
1.1.2	Smluvní strany a další účastníci pojištění, pojištění ve prospěch třetí osoby a pojištění cizího pojistného rizika	277
1.1.3	Základní pojmy pojištění	280
1.1.4	Náležitosti pojistné smlouvy, forma právních jednání	283
1.1.5	Promlčení	285
1.1.6	Pojistné	286
1.2	Vznik a změna pojištění, přerušování pojištění	289
1.2.1	Práva a povinnosti před uzavřením pojistné smlouvy	289
1.2.2	Uzavření pojistné smlouvy	292
1.2.3	Pojistka	293
1.2.4	Změna pojistného rizika	294
1.2.5	Přerušování pojištění	296
1.3	Šetření pojistné události	297
1.3.1	Oznámení pojistné události	297
1.3.2	Šetření pojistitele	298

1.3.3	Pojistné plnění	299
1.4	Zánik pojištění	300
1.4.1	Zánik pojištění dohodou	301
1.4.2	Zánik pojištění výpovědí	301
1.4.3	Zánik pojištění uplynutím doby	302
1.4.4	Zánik pojištění pro neplacení pojistného	303
1.4.5	Zánik pojištění odstoupením od smlouvy, odmítnutím pojistného plnění	304
1.4.6	Zánik pojištění odstoupením od smlouvy životního pojištění a smlouvy uzavřené formou obchodu na dálku	305
1.4.7	Další důvody zániku pojištění	306
2.	Pojištění škodové a obnosové	307
2.1	Základní principy škodového pojištění	307
2.1.1	Podstata škodového pojištění	307
2.1.2	Změna vlastnictví pojištěného majetku	308
2.1.3	Hranice pojistného plnění	309
2.1.4	Množné pojištění	311
2.1.4.1	Soupojištění	311
2.1.4.2	Souběžné pojištění	312
2.1.4.3	Vícenásobné pojištění	312
2.1.5	Zachraňovací náklady	314
2.1.6	Přechod práva na pojistitele	314
2.1.7	Pojištění velkého pojistného rizika	316
2.2	Základní principy obnosového pojištění	317
3.	Pojištění osob	318
3.1	Úvod	318
3.2	Obecné principy pojištění osob	321
3.2.1	Skupinové pojištění	322
3.2.2	Právo pojistitele související se zjišťováním a přezkoumáním zdravotního stavu	322
3.2.3	Postup pojistitele po ocenění zdravotního rizika	323
3.2.4	Zjišťování příčiny smrti a zdravotního stavu při šetření pojistné události	324
3.2.5	Právo na plnění v případě smrti pojištěného	325
3.3	Životní pojištění	326
3.3.1	Jednotlivé druhy životního pojištění	326
3.3.2	Pojištění pro případ smrti dítěte	329

3.3.3	Nesprávné datum narození	330
3.3.4	Sebevražda – výluka z pojištění	330
3.3.5	Snížení pojistné částky, snížení ročního důchodu a zkrácení pojistné doby	331
3.3.6	Odkupné	333
3.4	Úrazové pojištění	335
3.4.1	Úvod	335
3.4.2	Jednotlivé druhy úrazového pojištění	337
3.4.3	Odmítnutí pojistného plnění nebo jeho snížení	338
3.5	Pojištění pro případ nemoci	339
4.	Ostatní druhy pojištění	342
4.1	Pojištění majetku	342
4.1.1	Předmět pojištění	342
4.1.1.1	Pojištění věcí, pojištění jiného majetku, hromadná věc, soubor věcí	342
4.1.1.2	Pojistná nebezpečí	345
4.1.1.3	Podmínky pojištění	346
4.1.1.4	Pojištěná zástava	346
4.1.2	Pojistná událost	347
4.1.3	Přepojištění	349
4.1.4	Podpojištění	350
4.2	Pojištění právní ochrany	351
4.3	Pojištění odpovědnosti	353
4.3.1	Podstata pojištění odpovědnosti	353
4.3.2	Rozsah pojistné ochrany	354
4.3.3	Oprávněná osoba, poškozený	356
4.3.4	Šetření škodné události	357
4.3.5	Právo pojistitele na náhradu vůči pojištěnému	358
4.3.6	Zánik vlastnictví věci	358
4.3.7	Promlčení práva na náhradu škody vs. promlčení práva na pojistné plnění	359
4.4	Pojištění úvěru nebo záruky	359
4.5	Pojištění finančních ztrát	360

Kapitola VI.– Povinná pojištění, zákonné pojištění a pojištění se zárukou státu	361
1. Povinné pojištění a zákonné pojištění	361
1.1 Povinné pojištění	361

1.2	Zákonné pojištění	366
2.	Pojištění odpovědnosti z provozu vozidla	367
2.1	Právní úprava pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou provozem vozidla	367
2.2	Provoz vozidla a povinnost nahradit újmu tímto provozem způsobenou	369
2.3	Povinnost uzavřít pojistnou smlouvu o pojištění odpovědnosti	374
2.4	Vozidla a základní povinnosti členských států ve vztahu k pojištění odpovědnosti z jejich provozu	377
2.4	Pojistná smlouva o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla	380
2.5	Příspěvek ČKP	386
2.6	Zánik pojištění odpovědnosti z provozu vozidla	388
2.7	Pojištění odpovědnosti z provozu cizozemského vozidla ...	389
2.8	Pojistné plnění	390
2.9	Přímý nárok poškozeného na plnění	393
2.10	Povinnosti pojištěného a následky jejich porušení	394
2.11	Informační středisko	397
2.12	Škodní zástupce	398
2.13	Kontrola plnění povinností pojištění odpovědnosti z provozu vozidla	399
3.	Česká kancelář pojistitelů	400
3.1	Vznik, postavení a působnost ČKP	401
3.2	Vznik, zánik členství v ČKP a práva a povinnosti jejích členů	402
3.3	Orgány ČKP	402
3.4	Garanční fond	405
3.5	Fond zábrany škod	411
4.	Povinné pojištění cestovních kanceláří	413
5.	Pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání	416
6.	Pojištění vývozních úvěrových rizik	422
	Seznam použité literatury	429
	Annotation	431